

Slovenski Prijatelj.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja po pošti
4 fl. na leto.

Št. 2.

15. februarja 1865.

XIV. tečaj.

Pridiga za nedeljo Kvinkvagesimo.

(Nevarnosti pustnega veselja; gov. K. K.)

„Glejte! gremo gori v Jeruzalem in vse se bo dopolnilo, kar je pisano od Sina
človekovega po prerokih.“ Luk. 18, 31.

V v o d.

1870

Glejte! gremo gori i. t. d. . . . Zakaj gre Jezus v mesto Jeruzalem, kaj se bode tam godilo? Dopolnilo se bo, kar so preroki od Odrešenika prerokovali. „Izdan bo namreč nevernikom in zasramovan, in bičevan in zapljuvan; in po tem ko ga bodo bičali, bodo ga umorili.“ In za česa delj se bo vse to godilo: Za naše grehe, za naše odrešenje, za naše zveličanje!

„Glejte! gremo“, kličejo tudi ravno te dni tudi posvetni ljudje, „glejte! gremo!“ Kam pa? Na dobre volje, na ples in veselice, v greh in pogubljenje! Alj se to spodobi za kristjane ravno te dni? Kristus gre v terpljenje in smert — kristjani pa na ples in veselice! Kristus gre nas grehov odrešiti, kristjani pa grehov napravljati! Kristus gre nas zveličati, kristjani pa se pogubljati! Pa zastopite me prav. Ne Bog ne sveta cerkev ne prepoveduje zmernega in spodobnega veseljevanja: Veselite se, kliče sv. Pavl, še enkrat rečem, veselite se — pa v Gospodu! Tudi jaz vam keršanskega veselja ne oponašam, ne oponašam ne prepovedujem, — le greha, le nesreče, le pogubljenja bi vas rad obvaroval. Zatorej hočem vam danes govoriti „od pustnega veselja“. Poslušajte!

R a z l a g a.

Poglejmo, kako se je pust začel in v keršanski koledar se vlezal. Med drugimi zmotami slepih ajdov je bilo posebno ta obžalovanja vredna, da so menili svoje krive bogove s tem častiti in jim veselja delati, ako so tisti greh storili, za kterega so tega ali unega molika posebnega patrona imeli. Nečistniki so imeli nesramno boginjo Venero: kako se je včasih v njenem tempeljnu godilo, od tega več kaj govoriti, mi keršanska sramožljivost in svetost te posvečene božje hiše prepovedujete. Goljufi in tatje so imeli Merkurja za svojega pomočnika in varha in so 'ga tudi po svojem čistili. Pijanci in požrešniki in sploh posvetni dobrovoljci so pa Baha za svojega patrona spoznali, njemu v čast so pijančevali in bolj razujzdano ko so se obnašali, bolj so menili Bahu čast skazovati. Temu moliku v čast je bil cel mesec odločen, mesec februar namreč, in v tem mescu so bile razujzdanosti vse duri odperte. Prav po norsko oblečeni in napravljeni so se kakor obsedeni po mestu gonili, pretepali vsakega, ki so ga srečali, v tempelnu tega molika se shajali pijančevat in druge norčije vganjat. Tako se je v tem mescu pri pregrešnih ajdih godilo. Toda Bog, ki je pustil v temoto luč prisijati, on je sramotnim ajdovskim časom konec postavil; dal je namreč sveto vero iz nebes, ktera je ajdovske zmote iz sveta pregnala in pošteno, pametno, trezno, keršansko življenje med oslepljene ljudi vpeljala. Moliki so se poderli, molikoyavska služba je nehala, keršanski prazniki so nastopili na mesto ajdovskih. Kristus je svoj svilli tron povišal na svetu in kraljevati je začel.

Pa kakor bi bilo hudobnemu duhu merzelo, da se njegovo kraljestvo razdira, in da bi vsaj kak spomin svojega nekdanjega kraljevanja na svetu ohranil, našuntal je kristjane, naj vsaj en mesec iz ajdovskega koledarja prideržé, tistega namreč, ki je bil moliku Bahu odkazan, da, čeravno vse drugo v celem letu se po novi keršanski šegi godi, se vsaj v tem nesrečnem mescu še stara ajdovska šega obderži; tako se je zgodilo, da se je pust v kerš. koledar vgnezdil. Zares pustni čas ni nič družega, kakor ostanek ajdovskega časa, žalostna priča spaččnosti ljudi. Pust med drugimi prazniki je ravno kakor norec

med svetniki, kakor spaka v družbi pobožnih. Nekdajni kristjani, ki so se od ajdovske prazne vere spreobrnili, so se sramovali, kedar so se nazaj spominjali na svoje zaderžanje v ajdovski slepoti; dandanašne kristjane pa ni sram, spet se po ajdovsko napravlјati, po ajdovsko noreti, po ajdovsko razsajati. V nobenem drugem času celega leta se toliko greha ne stori, kakor v pustnem, ja zdi se, kakor bi zdaj Kristus iz sveta zginil in ajdovski moliki zopet svoj praznik obhajali po hišah in vaséh, po tergih in mestih; v zdvijani norosti se nič svetega ne spozna, razujzdanost na visokem tronu sedi in zaslepljene ljudi za seboj vleče, ajdovski časi iz groba vstajajo in med nami svoje stare pravice imajo.

Po nekih krajeh imajo navado, da se pustni dobrovoljci s šemami alj larfami in raznimi cunjami prav čudno napravlјajo in tako po hišah in vaséh nesramno norijo. Ni mi znano, alj je tudi pri vas ta ajdovska šega domača, pa ko bi bila, bi vas prav prijazno posvaril, opustiti jo, zakaj za človeka, ki je po božji podobi stvarjen in se za krono celega stvarjenja rajta, ne spodobi se nikar, ampak le prerada se pod tako šemarijo pregreha zakriva; ona zatira sramožljivost, in nesramnosti dari odpira; posebno se pa v svetem pismu prekleta pregreha imenuje, če se možki po ženski oblačijo ali narobe. Hudoba se je v paradižu v kačjo podobo skrila, da je Adama in Evo zapeljala, tako se tudi zapeljivci dandanes v razne podobe preoblačijo, da bi nedolžne duše lovili. Zategadel je tudi cerkev v prvih časih clo oestro s tistimi ravnala, ki so se po ajdovsko šemali. — Ko je pred 20—30 leti kolera pervokrat po naših krajih divjala, je v nekem mestu neki grof veselico napravil, na ktereј so se tako po norsko napravlјali. Ali kaj se zgodi? Pri priči se jih černa kolera loti, tako da so enega za drugim mertvega od plesišča nosili in v tej norški obleki tudi zakopali; morali so pred sodni stol stopiti s tistimi oblačilom, s kterim so take ajdovske norčije gonili; kaj mislite, kako jih je božji sodnik pogledal? kako se jim je na sodbi godilo? Zategadel zapomnite si besede svetega apostelua: „Bratje, kar je resnično in pošteno, kar je prav in sveto, kar ljubeznjivo, kar je čedno in lepo zaderžanje podpira, to si k sercu vzamite.“ (Filip4, 8.)

Druga pregreha, ki zdaj v pustnem času gospoduje, je nezmernost pri jedi in pijači. Ni sicer prepovedano, včasih nekaj obilniši jesti in piti, saj že sv. pismo pravi: „Vsaka reč ima svoj čas, je čas žalosti in veselja, čas gostovanja in posta“, pa nikoli ni pripuščeno, čez mero in pamet jesti in piti, kakor se žalibog o pustu godi. Nekteri menijo, da bi pust cel ne bil, ko bi se do gerla ne najedli in napili; namesti po pameti in s hvaležnim srcem do Boga božje dari uživati, se jih po živinsko nažrejo, si želodec prenabašajo, pamet zapijó, božje dari pregrešno tratijo in si tako namesti veselja le greh služijo. Kar sv. Pavl v svojem listu do Filipanov pravi, to posebno od nekterih kristjanov v pustnem času velja: „Z žalostnim srcem vam povem, eni hodijo kakor sovražniki križa Kristusovega, katerih Bog je trebuh, katerih konec pa pogubljenje“, in jaz bi še pristavil: „katerih Bog je gerlo, in konec pogubljenje“; zakaj še več kakor s požrešnostjo se s pijanstvom pustne dni greh dela. Tisti ajdovski molik Bah, od katerega sem vam že pravil, še zdaj praznik in svoje častivce ima, kateri mu po ajdovski šegi darujejo; in čo je že za slepe ajde pijanstvo tak greh bilo, kako mora še le biti za kristjane, za izvoljeno ljudstvo božje, z Jezusovo kervjo drago odkupljeno? Zategadel poslušajte dober svet, ki ga vam dajem. Ne zarečem vam poštenega veselja, ne rečem, da bi čisto ne smeli več kaj uživati, kakor o drugem času, pa nikoli ne pozabite, da ste pametne stvari božje, da ste kristjani, bratje in sestre Kristusove. Deržite se tedaj prave pametne mere pri jedi in pijači, nikar ne vpijanite se.—Vi se bote o postnem času po cerkveni zapovedi postili in vem, da večidel vas v tem svetem času mastnega ne jé; prav je to in hvalevredno; pa to vam povem, hočete, da bi vaš post pri Bogu všeč bil, ne smete zdaj o pustu postave keršanske zmernosti lomiti; sicer bi v postu le plačevali, kar ste v pustu se zadolžili, zasluženja od svojega posta pa bi ne imeli nobenega. Nar ljubši post je Bogu, če se človek vselej prave mere derži in si pri vsaki jedi in pijači nekaj priterga; pa enkrat se postiti, drugokrat se pa čez mero nabasati, je le po ajdovsko, ne po keršansko. Tudi Turki so en mesec v letu zlo oestro postijo, pa kedar ta mesec mine, potem se s preobilno jedjo in pijačo odškodujejo za to, kar jim je

prej manjkalo. No daj Bog, da bi se mi po njih zgledu ravnali, ampak bodite kristjani, ne pa Turki alj hajdi tudi v pustu! — Vzemite si k sercu besede sv. Pavla, ki pravi: „Bratje, noč je minula, dan se je pa približal; verzimo tedaj od sebe dela teme in oblecimo orožje svitlobe; kakor po dne pošteno hodimo (posebno v tem pustnem času) ne v pijanosti in požrešnosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in prepiru (kteri je večidel s pijanstvom združen), ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa. „Nismo namreč dolžniki mesa, da bi po njegovem poželenju živeli“; zakaj če bote mesu živeli, bote umerli, umerli na duši, če bote pa z duhom dela mesa vkončali, bote na duši živeli.“

Tretja pregreha v tem pustnem času navadna je ples ali rajanje. Neki učenik piše, da ples je razdjanje mladosti, šola prederznosti in nesramnosti, strup, za katerim nedolžnost umira, in grob vseh čednost. Tukaj namreč vse pripomore, da se pogubi duša, noge, roke, usta, serce, oči, ušesa. Vse zapovedi božje se pri plesu z nogami teptajo, in vse pregrehe na tron povzdigujejo. Sv. Avguštin zavolj tega ples krog imenuje, katerega sredina je hudoba. Oče satan tedaj v sredi sedi in mero daje, njegovi sužnji pa okrog njega skačejo. O nevredna komedija! Odraščen človek, sicer pameten človek, pa vendar tako tropa in skače, kakor bi se mu bili možgani zmešali! Sv. Efrem torej pravi: „Plesa ni iznašal sv. apostel Peter alj Pavl ali kak drug od Boga razsvitljen mož, ampak peklenska kača; zakaj, kjer se muzika ali ploskanje z rokami razlega, tam možje oslepujejo, žene se pogubljajo, mladost se pači, angeli žalujejo in hudobe vesel praznik obhajajo.“ Zategadel se po vsi pravici reče, da tisti, ki na posvetne plese zahajajo, ali so že nečistniki, ali bodo vsaj v kratkem postali. Človek bi moral res angel biti, da bi ga na plesišču skušnjava ne premagala. Mladenči in deklič! prešteti vam unih ne morem, ki so se že na raju časno in večno nesrečne storili. Pa ko bi vam mogel goreči pekel odpreti, bi sami videli in se prepričali, kakšen sad iz norega plesa prirašča. Koliko mladenčev zgubi na njem nedolžno oblačilo sv. kersta, koliko se jih tam nauči nepoštenosti v govorjenji in obnašanji, in bodo s časoma hudobni in razujzdani, da hujsih ni najti med afrikanskimi divjaki. Koliko

dekličev gre na ples z deviškim vencem, ki je vreden več kot zlato gore in sreberne rude, pa domu ga več ne prinesó. Gredó od doma vesele in lepega serca, angel božji jih spremlja; nazaj jih pa prigoni roglasta hudoba vse grešne in na duši oškodovane. Oj kdo mi da kervavih solz, da objočem slepoto norih plesavcov in plesavk! O da bi mi dan bil glas, ki bi ga vsi ljudje slišali: šel bi na sivo glavo naj višega brega in vpil bi noč in dan: Mladenči in dekliči! ne hodite, nikar ne hodite na ples. Pa ne le dušna škoda je objokovanja vredna, ampak tudi telesna, zakaj več ljudi po plesu pogine, kakor po svinčnatih kroglah, kakor nam sledeča žalostna prigodba priča. Pervo nedeljo po svetih treh kraljih leta 1857 je v neki vesi na Kranjskem ples bil. Med drugimi plesavkami je bila tudi deklica, hči bogatega očeta, mlada in cveteča. Prišla je na ples, da oče niso vedeli in pripustili. Dobre volje je bila in veselo plesala, pa sirota ni vedela, da rumenega sonca vidila več ne bo. Ene zmed njenih tovaršic se že spravijo proti domu, ona pa le še ostane. Okoli 11. po noči se tudi ona plesa naveliča in hoče proti domu. Ker jo je pa strah bilo, sama hoditi, naprosi nekega človeka, ki je bil doslužen vojšak in oženjen, da bi jo do doma spremil. Ali glej! ovca je prišla volku v kremplje; na samotnem potu jo začne v greh napeljevati; ker se mu je pa trdno branila in mu žugala, da ga bo pri gosposki tožila, ga hudič tako oslepi, da jo verže v sneg, seže z roko v žep za nožek in jej vrat prereže. Drugo jutro so jo našli mrtvo in zmerznjeno. Glejte tukaj žalosten konec nesrečnega plesa, in varujte se ga; plesišče je nedolžnosti morišče. Zategadel vzamite si to za nauk za prihodnje pustne dni. Nevarno je za mladino še clo vpričo staršev rajati, pa še 100krat nevarniše na samem brez zanesljivih prič in varhov. Zatorej starši, čujte pri takih priložnostih na vaše otroke in jim za petami hodite, da se vi in vaši otroci ne hote kesali, kedar si bodo nesrečni nasledki pustnega časa nad vami kazali!

S k l e p.

Tako sem vam tedaj nevarnosti razkladal, ktere vas v tem času čakajo. Zares čas norosti je, v katerem se jih le malo svojega Boga derži. V tem času se prav očitno vidi, kteri so pravi kristjani; zakaj v postu se posvetnih veselijo zderžati, ni kaka posebna težava; pa tudi zdaj, ko svet od vseh strani svoje mreže nastavlja, jih se zогibati in Bogu zvesto služiti, to je še le prava skušnja naše vere, naše zvestobe do Boga; srečen, kdor to skušnjo premaga, da si čisto vest ohrani za pepelnico, kedar se kristjanom pepel na glavo potrosi, rekoč: Spomni se človek, da si prah i. t. d.

Oj, da bi te besede mašnikove že ves ta čas v mislih imeli, in po njih ravnali, da, kedar pride čas smerti, v katerem se bo truplo v prah spreminjati začelo, vas ta sedajni pust na duši obtežil ne bode; zakaj „svet preide z vsem svojim poželenjem, le kdor božjo voljo stori, ostane vekomej.“ Amen.

Pridiga za 1. postno nedeljo.

(Prazni izgovori zastran postne zapovedi; gov. J. A—st.)

„Ko se je bil Jezus 40 dni in 40 noči postil, bil je potem lačen.“
Mat. 4, 2.

V v o d.

Štiridesetdanški post, ki smo ga s pepelnično sredo začeli, bil je posebno zavoljo tega vpeljan: da posnemamo 40danski post Jezusov v puščavi, da se spominjamo grenkega terpljenja in smerti Jezusove, da se vredno pripravljamo k velikonočnemu obhajilu, in da Bogu svojemu Gospodu tako rekoč desetino svojega življenja odrajtamo.

40danski post je že stara stara naprava.

V tem svetem postu so jedli kristjani le enkrat na dan, in scer ob treh popoldne, ali pa še le zvečer. Tudi niso mesa jedli, ne vina pili. Bolj goreči kristjani, kterih ni bilo malo, so se zvečer večidel le kruha s soljo, ali pa zelenjave najedli. Nar ostrejši pa so se veliki teden postili, in veliki petek skorej

nihče — do sabote ni clo nič zavžil. — Glejte, kako oestro so se nekdajni kristjani postili!

Vi, ljubi moji! ste kmečki ljudje, in jaz vem, da postno zapoved večidel radi spolnujete; vi se zapovedane postne dni čez leto, in ravno tako tudi 40danski post, čeravno je postna zapoved zlo olajšana, večidel mesnih jedi zderžite. Če vam pa vendar od posta govorim, godi se to le zato, da bi vas v spolnovanji postne zapovedi vterdil, in da bi se ne dali zapeljevati takim ljudem, ki postno zapoved malo obrajtajo, ali pa še clo zaničujejo. Vi, ki prebivate zraven velike ceste, ki greste po svetu, ki pridete v mesto, znate zadeti na take zaničevavce posta. Da se torej v takih priložnostih ne bote pohujševali, hočem vas na tiste izgovore opomniti, s katerimi se zaničevavci svetega posta od postne zapovedi hočejo oprostiti, in vam pokazati, kako prazni da so ti izgovori. Dobro me poslušajte!

Razlaga.

1. Čemu post, pravijo zaničevavci posta, saj je Kristus rekel:

„Kar gre v usta, ne ognusi človeka, ampak kar gre iz ust, to ognjusi človeka.“ (Mat. 15, 11.)

Res je, da mesne jedi ne ognjusijo človeka; sicer bi morala cerkev mesne jedi tudi druge dni v tednu prepovedovati; to da cerkev svojim otrokom dolžnost naklada, ob nekterih dneh mesnih jedi zderžati se, in njeni otroci so dolžni, cerkvene zapovedi spolnovati. „Kdor cerkve ne posluša“, pravi Kristus, „naj ti bo kakor nevernik in očiten grešnik.“ (Mat. 18, 17.) Kdor torej zapovedane postne dni mesne jedi vživa, nepokoren je cerkvi, in s tem ob enem tudi Bogu; zakaj „kdor vas zaničuje“, pravi Jezus svojim učencem, „ta mene zaničuje“: ta nepokorščina je tedaj greh. Tako je tudi prepovedan sad v paradizu sam na sebi bil dober in nedolžen, ta sad ni ognjusil naših prvih staršev, ampak njih nepokorščina do božje zapovedi jih je ognjusila, in je prinesla smert njim in nam.

Če bote torej slišali hudobneže postno zapoved zaničevati in se na besede Kristusove izgovarjati: „Kar gre v usta, ne ognusi človeka...“ jim tako odgovorite: Res je, da jed ne ognusi člo-

veka, ona je dar božji, temuč hudobne besede, s katerimi cer-
veno oblast zaničuje, prederzna nepokorščina do božje zapovedi
ognusi človeka, in ne mesó; njegova nepokorna volja in njegov
napuh mu škodujeta.

2. „Posta“, pravijo zaničevavci postne zapovedi, „ni
Kristus zapovedal, postiti se je le cerkvena za-
poved“.

Gorje takim zaničevavcem svete cerkve! To so besede
nespametnih, ki ne vedó, kaj govoré.

Post je bil že v starem zakonu zapovedan, in ko je
Jezus na svet prišel, poterdil ga je, in učencem in vernim
naročil, sveto cerkev pa, ki je od Jezusa to oblast dobila,
zapovedala je, ktere dni se imamo postiti.

Jaz pravim, da post je bil že v starem zakonu za-
povedan.

Pervo postno zapoved je dal Bog že prvim staršem;
zapovedano jim je namreč bilo, naj se sadú od nekega drevesa
zderzé, in tako poželjenje kroté, in naj se učijo svojo voljo
božji uklanjati. Ali ni bila to postna zapoved? Zato tudi pravi
sv. Avguštin: „Dokler se je Adam postil, ostal je v paradiži.“

V Mozesovi postavi je bil na božje povelje (3. Moz. 23.)
vsako leto en splošen postni dan zapovedan, to je veliki dan
pokore in sprave. Od večera poprejšnega dne do večera
dneva sprave — to je celih 24 ur se ni smelo clo nič jesti.

Razun tega so se postili tudi o velikih nesrečah. Zgubili
so Izraelci neko bitvo. Na to je rekel Samuel ustrašenemu
ljudstvu: „Ako se z vsim srcem k Gospodu spreobernete, vas
bo otel.“ In ljudstvo se je tisti dan postilo, in na glas
spoznalo: „Grešili smo zoper Gospoda“, in Samuel je molil
k Gospodu za pomoč, in uslišal ga je Gospod.“ (I. kralj. 7.)

Prerok Joel opominja ljudstvo: „Spreobernite se k Go-
spodu iz celega serca s. postom, jokom in zdihovanjem.“
Gotovo je tedaj, da so se v starem zakonu v mnogih prilož-
nostih na božje povelje postili, in iz tega se vidi, da postiti
se je božja zapoved.

Jezus Kristus pa posta ni odpravil, ampak ga je z besedo
in djanjem poterdil. — Ko so ga Janezovi učenci uprašali,

zakaj da se njegovi učenci ne postijo, ni rekel: Zato se ne postijo, ker post v novem testamentu je odpravljen, ampak jim je veliko več ta odgovor dal: „Prišli bodo dnevi, ko jim bo ženin vzet, potem se bodo postili tiste dni.“ (Mat. 9, 14. 15. — Mark. 2, 18—20. — Luk. 5, 33—35.)

Tudi s tem je potrdil Jezus post, ker je napake svaril, katerih so se farizeji krivi storili, ki so se postili. Pri sv. Matevžu 6, 16. pravi: „Kedar se postite, ne delajte se žalostnih, kakor hinavci; gerdé namreč svoje obraze, da bi ljudje vidili, da se postijo; ti pa, kedar se postiš, pomáži svojo glavo in umij svoj obraz (to je očedi se, kakor po navadi, z nobeno posebnostjo svojega posta ne razodevaj), da ne bodo ljudje vidili, ampak tvoj Oče, kateri te na skrivnem vidi, ti bo povernil.“

Jezus se je pa tudi sam postil in tako potrdil sv. post; preden je očitno učiti začel, 40 dni in 40 noči se je postil. Zakaj se je Jezus, ki vendar nobenega, tudi nar manjšega greha na sebi ni imel, postil? Na to odgovori sv. Bazili: „Zato da je s svojim postom naš post vpeljal, in da nam je izgled, postiti se, dal“, kakor pravi sv. Avguštin: „Vsako Kristusovo djanje je za nas podučenje“, kar je tudi Kristus sam s temi besedami naznanil: „Izgled sem vam dal, da tudi vi storite, kakor sem jaz storil.“

Post tedaj ni nobena človeška znajdba, ampak je od Boga v starem zakonu zapovedan, in v novem od Jezusa potrjen, cerkev pa, ktero sv. Duh vlada, zapovedala je, ktere dni se moramo postiti, in je dala tretjo cerkveno zapoved: „Posti se zapovedane postne dni, namreč 40danski post, kvaterne in druge zapovedane postne dni, ob petkih in sabotah se zderžuj mesnih jedi.“

3. „Cerkvena zapoved“, pravijo nekteri, „je človeška zapoved, in nisem dolžen ji pokoren biti.“

Res, da poglavarji in vladarji cerkve so le ljudje, torej njih zapovedi — človeške zapovedi. Kje pa stoji zapisano, da bi človeškim zapovedim ne smeli pokorni biti? Ali smé otrok očetu in materi, kedar mu kaj zapovedó, odgovoriti: Jaz vam ne bom pokoren, zakaj vaša zapoved je le človeška

zapoved. Ali sme posel, če mu gospodar in gospodinja kaj ukažeta, reči: Jaz ne bom pokoren, vaša zapoved je le človeška zapoved. Ali sme kmet, kedar mu cesarska postava kaj zapoveduje, cesarskim služabnikom v kanceliji odgovoriti: Jaz ne bom pokoren, vaše zapovedi so le človeške zapovedi. O ljubi moji! to govorjenje: „Saj so le človeške zapovedi, torej nisem dolžen pokoren biti“, je nevarno govorjenje, tako govorjenje je že protivnost in puntanje! — Ravno taki ljudje, ki so nar poprej rekli: „Cerkvi ni treba pokorščine skazovati“, so potlej eno stopinjo dalej šli, in so rekli: „Tudi kralju, tudi cesarju ni treba pokorščine skazovati“. Ker cerkvi božji nič več pokorni niso, tudi gosposki niso več pokorni. Veliki cesar Karol je rekel: „Jaz ne morem verjeti, da mi bodo tisti zvesti, kateri cerkev hožjo zaničujejo in ji nočejo pokorni biti.“

Ali ni cerkev od svojega božjega začetnika in nevidnega poglavarja pravice dobila, postave dajati, ker je svojim apostelnom rekel: „Karkoli bote zavezali na zemlji, zavezano bo tudi v nebesih“ (Mat. 18, 18.), to je, kedar bote tukaj na zemlji postave dajali, je ravno tako, kakor da bi jih jaz sam v nebesih dal? — Če pa poglavarji cerkve pravico imajo, „postave dajati“, imajo tudi verni dolžnost, „te postave spolnovati“, zakaj vsak ud, naj bo, ktere družbe hoče, dolžen je, postave te družbe spolnovati; če jih pa ne spolnuje, zasluži iz družbe pahnjen biti; ravno tako je tudi vsak ud cerkve dolžen, cerkvene zapovedi spolnovati, saj Jezus sam pravi: „Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očitni grešnik.“ (Mat. 18, 17.) — Torej kakor nevernik, kateri se nič k cerkvi ne šteje, naj se ima tisti, kateri cerkvenih zapoved spolnovati noče. Sv. Avguštin pravi: „Kdor cerkve ne spoštuje“, — zapovedanega posta ne derži — „ta se božjega očesa vloti, on kazni ne bo odšel“. Zakaj marskterega zaničevavca postne zapovedi nenadama zadene huda bolezen? Zakaj velika škoda? nepričakovana nesreča? Zato ker je zaničeval postno zapoved, in božjega očesa se vlotil, zato ga verže zdaj v prah, da ga tepe. Z Bogom se ni norčevati. Sv. Elfegi, škof na Angleskem je svojim ovčicam, kakor je še zdaj po vsem katoliškem svetu navadno, 40danski post oznanil. Tedaj se je nek človek vporno pred njega vstopil, in je rekel: „Tako dolgo

se ne morem mesnih jedi zderžati“. Sv. škof zdihne zavoljo tega kljubovanja, in z veliko žalostjo reče: „Moj sin, ti me zlo žališ, o ti ne veš, kaj ti bo prihodni dan prinesel.“ Človek se je posmehoval temu prerokovanju, šel je in je jedel meso. Drugi dan so dobili nesrečnega človeka — mertvega v postelji. — On se je Božjega očesa vlotil, z Bogom se pa ni norčevati!

Leta 1855 — tako pripoveduje nemški časopis Filoteja — prišel je v petek nek mesar v neko vas na Nemškem v kerčmo, kjer je oštir, ki se je med bolj prebrisane glave štel, in na postno zapoved ni porajtal, pečenko jedel, ktera je mesarju prav prijetno zadisala. „Ti imaš prav dobro pečenko“, rekel je mesar. „Ali hočeš tudi ti pečenke imeti“, uprašal ga je oštir. „Nak, danes je petek!“ „Kaj petek, ti se morebiti ljudi bojiš?“ rekel je oštir, „pojdi pa kje le v stransko izbo, tam te pa noheden ne vidi.“ -- „Ja, tu gori ta-le me vidi“, pokazal je na božjo martro. „To je pa kmalo pomagano“, rekel je oštir, „tega pa okoli ohernem, da te ne bo vidil“. Ko je to izrekel, stopil je gori, da bi božjo martro obrnil — pa pri tej priči je padel na tla, in je omedlel. — Z Bogom se ni norčevati! — Leta 1856 se je v Gradcu prvi petek 40danskega posta ta-le prigodba pripetila. — Trinajst možkih je prišlo pustni teden k neki kerčmarici v nekem predmestji, in so se napovedali, da bodo prišli vsak petek 40danskega posta večerjat, in so ukazali mesne jedi napraviti. Kerčmarica, pridna katoličanka jih je pa s temi besedami odpravila: „Taki pivci naj mi za vselej od hiše ostanejo.“ Zato so šli v neko bližnih vasi, in tam so dobili gostivnico, kjer so jim radi in prijazno stregli. Ko so se prvi petek 40danskega posta dobro z mesom pogostili in najedli, in ko je po noči ura 11 odbila, so se vsi trinajsteri mesni bratci na enem vozu vriskajoči hitro proti mestu tirali; ko so se pa v mesto pripeljali, je na enkrat voz zapokal, podvoz se je zlomila, konji so ušli, in — vsi trinajsteri so bili „na svojem lastnem mesu in kostéh“ ranjeni. Trije, zmed katerih so se enemu obé sklepne kosti vlomile, bili so še tisto noč v bolnišnico zaneseni. — Kaj je bil neki vzrok te nesreče? Eni so rekli, da voz, drugi da vozač, tretji da tamota. Tamota je bila na

vsako vižo vzrok, — to da ktera tamota? — Z Bogom se ni norčevati. O ljubi moji! cerkvene zapovedi zaničevati naj se ja nikoli nobeden ne prederzne! Stari Bog še zmirej živi, in če te danes ne prime, zamore te jutri ali kak prihodni dan prijeti; in če tebe samega ne kaznuje, zna te pa kaznovati na življenju tvoje žene ali tvojih otrok, da se boš od žalosti in joka zvijal kakor červ; in če te tukej na zemlji ne kaznuje, bode toliko gotoviši tamkej v večnosti. Ti mu ne boš odšel, pravi sv. Avgustin.

4. Nekteri se pa izgovarjajo s tim, da pravijo: „Postne jedi so nam predrage.“

Varčnost je pač lepa čednost, in Bog hotel, da bi se je ljudje bolj poprijeli; zakaj razvade današnih dni pri jedi in pri pijaci, posebno pa nove šege pri obleki res veliko hiš razdevajo. Tukej pa, kjer je treba, da pokorščino skazujemo svoji materi katoliški cerkvi, bi pa varčnost ne bila na pravem mestu, posebno ker so škofje 40danski post že tako zlo olajšali. Ves 40danski post je samo nekaj dni, da je mesa jesti prepovedano, namreč: pepelnično sredo, kvaterno sredo in saboto, veliki četrtek, veliko saboto in pa vse petke 40danskega posta; vse druge dni 40danskega posta je pa dovoljeno meso jesti. — Pa saj današni postne jedi niso dražje, kakor mesne. Pa ko bi tudi postne jedi res dražje bile, in bi morali nekoliko več za-nje izdati, saj je to le majben dar naše pokorščine do cerkve, in kdor koli keršansko serce ima, véroval bo, in mora verovati, da božji žegen ta dar, ki ga cerkveni zapovedi v božjem imenu prinašamo, zamore stokrat poverniti. Naši predniki pred kakimi petdesetimi leti so bolj na tanko poste deržali, kakor jih zdaj deržimo, pa so imeli več denarja in več premoženja, kakor ga. pa mi imamo.

5. Nekteri pa pravi: „Postne jedi so mojemu zdravju škodljive.“

Na to vam jaz to odgovorim, da cerkev za res bolnim za tisti čas, dokler bolezen ne mine, še nikoli mesnih jedi ni prepovedala.

Če pa komu postne jedi zares škodujejo, naj pa prosi škofa dovoljenja meso jesti, to da to dovoljenje le toliko velja, kolikor je izgovor resničen, kterega Bog pozna, in bo sodil.

Kaka majhna bolehnost pa še ni zadosti, da bi človek smel meso jesti, ali škofa dovoljenja za to prositi. Kako majhno bolehnost ali težavo bo kristjan, kateri nima trebuha, ampak ima Kristusa, križanega, za svojega Boga, rad prenašal. Pa saj post ni zdravju škodljiv, kakor nekteri ljudje vpijejo. Saj tudi modri zdravniki lepo zmernost priporočajo in terdijo, da zmernost človeka nar bolj pri zdravju ohranja. Premislite puščavnike v puščavi, vi se bote zavzeli nad njim ojstrim življenjem; zakaj živeli so dostikrat le od korenin in zelišč, in glejte! sv. Pavl, prvi puščavnik živel je 113 let. Sv. Pafnuci, sv. Seba in sv. Janez Egiptovski so blizo 100 let doživeli; sv. Anton, ki je tako ojstro živel, umerl je 105 let star; sv. Jakob, puščavnik v Perzii, doživel je 105 let. Spolnovanje postne zapovedi v naših časih, kar je meni znano, še nobenega človeka ni umorilo, nezmernost jih pa veliko pred časom v grob spravlja. Naši predniki, prvi kristjani, so se postili, — in mi se ne postimo, pa jaz ne vem, ali bomo njih leta dosegli.

6. „Saj tudi drugi meso jedó“, pravijo nekteri, „ki se sicer pošteni kristjani vidijo.“

O moj Bog! ko bi se človek po tem hotel ravnati, kar dandanašni druge očitno delati vidi, kaj bi vse storiti ne mogel?! Mi moramo po postavi — ne pa po djanji drugih svoje obnašanje ravnati. Prelomljevavci cerkvenih zapoved naj skerbé, kako se bodo enkrat pred sodnim stolom božjim zagovarjali; mi pa bomo sami za-se odgovor dajali. Gospod nas sodni dan ne bo vprašal: Kaj so drugi delali, ampak kaj si ti storil? Če se drugi na poti pogubljenja znajdejo, ali moramo zato tudi mi po tej poti hoditi?

S k l e p.

O ljube duše! nikar se ne pohujšajte, kedar vidite, da drugi postne zapovedi ne porajtajo, ali jo še clo zaničujejo. Bodimo pokorni otroci svoje ljube matere, svete kat. cerkve. Postimo se v duhu in po nauku katolijske cerkve, ne le doma, ampak tudi v gostivnicah, nikar ne pozabimo, da smo katolijski kristjani. Skorej za gotovo smem reči, da za nektare zmed nas je ta 40danski post posledni, in da zdaj leto bodo njih imena že v mertvaških bukvah zapisane. Za ktere je ta 40danski post posledni, tega ne vemo; pa nam vsem veljajo tiste besede, ki jih duhoven pepelnično sredo pri pepeljenju izgovori: „Prah si bil, in v prah se boš spremenil!“ — Zato delajmo za zveličanje, dokler še čas imamo! Le zdajni čas je naš! Amen.

Pridiga za 2. postno nedeljo.

(Sreča nas mami, nesreča drami; gov. M. T.)

„Gospod! dobro nam je tukaj biti.“ Mat. 17, 4.

V v o d.

„Težek jarm“, pravi Sirah, „leži na Adamovih otrocih od dne njih rojstva do dne njih pokopa.“ Kakor vboga, od vsega sveta zapuščena sirota, ki nikdar ni slišala od ljubezni in preserčnosti svoje matere, dni svojega življenja v britkosti šteje, in solzami namaka vse noči svoje revno, slamnato ležišče; ravno tako kralji in cesarji, da si jih v zlatih kronah časna sreča v naročji pestuje, nad veliko skerbmi in nevarnostmi svojega življenja tožijo, in res je, da ga ni pod solncem popolnoma srečnega in zadovoljnega nikjer ne najti. Da nam to težavno butaro življenja polajša, nam Bog med žalost tudi vesele ure vmesuje, da nas ž njimi spet za novo terpljenje pripravlja. — Petra, Jakopa in Janeza vzame danes na goro Tabor in se vpričo njih spremeni, ter se v toliki bliščavi sveti, da Peter ves v raj zamaknjen od nebeške

radosti zavpije: „Gospod! dobro nam je tukej biti — naredimo tri šotore.“ Da, lepota, ki jo je nad Jezusom vidil, bila je tolika, da je oči učencev niso mogle prenesti, da so na tla padli in si obraze zakrili. Ravno te tri učence je pa hotel Jezus s svojo današnjo lepoto pripraviti za tisto bitko uro, v kateri se jim je kmalu po tem na Oljski gori v največi žalosti in v kervavem potu pokazal. Kakor so bili zdaj na gori Tabor priče njegove nebeske časti; tako so bili na Oljski gori priče njegove tuge, priče njegovega terpljenja in njegovih bolečin. Da jim pri tem strašnem pogledu serce ni vpadlo, spomnili so se na blisk njegove lepote na gori spreminjenja. Kakor je pa Jezus Petru danes dal pokusiti sladkost svojega zveličanja; mu pa za prihodnje dni njegovega življenja, verige in ječo, preganjanje, tepenje in celo smert na križi odločil; tako ravna božja previdnost s svojimi izvoljenimi vseskozi. Med tem, ko nam danes kozarce sladkega vina podari, precej nam na to še večega s pelinom natoči, ker bi nas sicer vedna sreča zapeljala, da bi bili pogubljeni. Resnica torej, da sreča človeka mami, nesreča ga pa drami, naj bo naše premišljevanje drugo postno nedeljo, in naš nauk, da sreče in nesreče, kot pripomočka zveličanja, iz božjih rok sprejemamo! — Poslušajte!

Razlaga.

Sv. škof Antonin, ki je bil posebno dobrega in usmiljenega serca do ubozih, gre neko nedeljo memo neke slabe, nizke hišice. Zelo se zavzame, ko na strehi zagleda trumo angelov vse v velikem veselji. Ko bližnje sosede popraša, kdo da ondi notri stanuje, povedó mu, da prebiva v njej pobožna in bogaboječa vdova s tremi ravno tako bogaboječimi hčerami. Na to gre škof sam do njih v hišo, in jih res najde pri molitvi in v premišljevanji božjih skrivnost. Ko pa vidi njih veliko revščino, smilile so se mu v serce in obljubil jim je obilno pomoči. Čez dva mesca poznejše se primeri, da gre škof spet memo te hiše. Pa kako se začudi, ko na meslo poprejšne nebeske prikazni na strehi prikazen peklenjskih duhov zagleda in zve, da so mali in hčere od tistega časa, kar so si po njegovi vsakdanji pomoči v boljši stan opomogle,

začele nečimerno, razuzdano in pohujšljivo živeti, in da so delo, molitev in pobožno premišljevanje popolnoma opustile.

Tako pa, kakor je sreča to mater in njene hčere omamila, da so s pota pobožnosti na široko cesto hudobij zašle, mami tudi ljudi sedanjih časov. Ona nam, kakor ponočne veše, našo pamet zbega, da nič prav ne vemo, od kod smo prišli, kje smo, in kam gremo, dokler v močvirne kraje zajdemo ali na kraj velikega brezna pridemo. Med tem, ko naša duša žeje in lakote peša, da umira, le zato noč in dan skerbimo, le to nam rado po glavi roji, s čim bi se lepše oblekli, kako se boljši preživili, in kako bi časno srečo bolj vstanovili, da bi jo potem še bolj brez skerbi uživali. Lahko se pa prepričamo, da sreča le redko komu v dobro tekne. Ta zajde v skopost, da ima minljivo blago za svojega molika, kteremu še celo svojo neumerjočo dušo v žgavni dar na altar poklada. Pri tem pa pozabi na Boga, ne zmeni se za molitev, ne za britke solze ubogega, ki ga kruha prosi: zatirati ga, ali ga takrat, ko je v nesreči, do nagega sleči, in ko bi mogoče bilo, ga v stiski odreti, to je njegovo veselje, ki ga pravico imenuje. Da je temu res tako, sta nam priči evangelijski bogatin in ubogi Lazar. Miza bogatina je vsaki dan polna najbolj iziskanih jedi in najslajših pijač, in ubogi Lazar nima grizljeja, prosi za drobtince, ki so z njegove mize padale, in ki so jih psi poberali; prosi za božjo voljo, in vendar ni uslišan. Psi skazujejo ubogemu Lazaru svoje usmiljenje in mu ližejo njegove rane; le bogatin gleda njegove revščine in njegove bolečine — pa ostane terdoserčen. — Spet drug, kedar je v sreči, se udá zaupljivosti. Veselje in kratkočasi so vse njegove misli, vesele družbe neutrudljive prizadetja njegovega iskanja. Le med razuzdanimi tovarši, kterih se mu v sreči ne manjka, bi zmirej bil in zraven, veselja in vina pijan, hudobije doprinašal, nad kterimi bi se skorej pekel mogel zavzeti. Nam li ni zgubljeni sin iz evangelja priča takega življenja? Ali ni on ravno tako delal s svojim premoženjem, ko ga je bil od očeta prejel, da je med take tovarše zašel, in ž njimi vred razuzdano živel, dokler so vse premoženje skozi gerlo pognali? In če bi bilo v sreči tako lahko pobožno živeti, zakaj je sreča najmodrejšega Salomona tako oslepila,

da je v dopadenje ženskega spola od pravega Boga odpádel in molikovavec postal? Če bi bilo v sreči lahko pobožno živeti, zakaj se je Joa, ki je bil v tempeljnu in pri altarji zrejen, ko je kraljev sedež dosegel, skozi in skozi spridil, zakaj je v grehe zabredel? Če bi bilo v sreči tako lahko pobožno živeti, zakaj si je Jezus sam najubožnišo mater in najubožnišega rednika izvolil? zakaj on sam v vednem uboštvu živel? zakaj je aposteljne in nas vse učil moliti in le vsakdanjega kruha prositi? in zakaj je izrekel veliko pomenljive besede: „da gre lagljeje kamela skozi šivankinje uho, kakor bogatinec v nebesa?“ Prav govori tedaj sv. apostelj, ko pravi: „Kteri hočejo obogateti, padejo v zaderge hudičeve in veliko praznih želj, ki človeka potopé v pogubljenje.“ Kako modra je torej božja previdnost, ki nam, da bi pravega pota proti nebesom ne zgrešili, zraven sladkih tudi grenke ure pošilja, ki nas varujejo pogubljenja, tako, da smemo polni hvaležnosti s kraljevim prerokom klicati: „Dobro je za-me, o Gospod! ker si me ponižal, da se učim tvojih pravičnost.“ Bog namreč, kedar v sreči nanj in na njegove zapovedi pozabimo, z nami ravna, kakor previden oče s svojimi otroci, ki jih zdaj z lepo, zdaj z gerdo svari, dokler previdi, da je poboljšanje pri njih še mogoče. On nam takrat solnce naše sreče skrije za črne oblake, in spremeni vodivno palico ljubeznipolnega pastirja v šibo serditega zapovedovavca. Zakaj vihar mora na morji vstati, da učenci Jezusa zbude in ga prosijo: „Gospod! otmi nas, poginjamo“; vihar mora na morji vstati in neubogljivi Jona v morje veržen biti, da se spomni božjega povelja. Lakota in žeja morate zgubljenega sina klati, da se očetove hiše spet spomni in po nji zdihuje. Pregnano mora biti v sužnost Judovsko ljudstvo, in pri Babilonskih potocih mora obesiti vesele citre na verbo, od tod z žalostjo se ozirati proti Sionu, in hrepeneti po svoji službi božji in po svojih veselih praznikih, ker jih poprej nihče več ni hotel spoštovati. — Tako se mora tudi z nami goditi; zakaj, kedar nas sreča zapušča, in nas ta ali uni križ tare, začnemo svet sovražiti, ktereга smo poprej skorej molili. Zopernosti in stiske nas učé, kako nehvaležen da je svet do nas, kako neobstoječe so njegove prijaznosti, kako goljufne vse njegove obljube. Od velikega števila

poprejšnih prijatlov v sreči, ljubi moj! koliko ti jih v nadlogi ostane? Poglej! vsi so se umaknili in pripuščenega se vidiš svoji nesreči, svojim stiskam, svojim solzam. In kaj zdaj misliš od sveta? Si še tako vanj zaljubljen, da zraven njega ni imel nihče več prostora v tvojem srcu? Bežali ti je zdaj pred njim, kakor si poprej za njim letal in hrepeneč po njim stegal svoje roke, da te spomin nekdanje posvetne sreče še z večjo žalostjo ne napolni. Vidiš, poprej ti je bilo za nebesa vse eno, nesreča je še le hrepenenje po njih v tebi obudila; zdaj še le veš, da si na tem svetu ptujec in popotnik, ko moraš z Davidom zdihovali: „Kdaj bo vendar to življenje dokončano, ki zame nič drugega ni, kakor mreža vsakdanjih in čedalje večih žalosti? Kdaj bom, enak popotniku, ki je ves truden od terdega pota, prišel v deželo miru, in počival v senci sv. Siona?“ Še le v krizih prosiš, kakor prerok Elija: „Dosti mi je; Gospod! vzemi mojo dušo; ker nisem boljši, kakor moji očetje.“ — Ti si morebiti nekoliko časa vse imel, kar te je zamoglo v večno pogubljenje vleči. Bog ti je pa vse to odvzel. Odvzel ti je zdravje, bogastvo, čast, lepoto in veselje. To se pravi: Bog ti je vse pota do lastne ljubezni zagrabil in zaperl vse tvoje strasti, in te je proti nebesom navžgal, „ker noče smerti grešnikove, ampak da se spokori in živi.“ Zato nikar ne reci: Naj ima tudi vsak svoje križe; tolikih gotovo nihče nima, kakor jih imam jaz. Tvoje terpljenje je morebiti le v tvojih mislih veliko, ne pa v resnici, ker v vsakem drugem stanu le solnčno stran ogleduješ, na deževno in viharo se pa ne oziraš. Morebiti se ti le zdi, da več terpiš, kakor drugi, ker si premehek, ker terpljenje sovražiš in bi le rad v vseh dobrotah življenja plaval. Zapomni si v svoj poduk to-le priliko: Nek romar, ki je bil že marsiktero stermo goro prehodil in ko že od daleč očetovski dom zagleda, vleže se ves truden v travo in zaspi. V spanji se mu je zdelo, da je prenesen pred božji sedež. Pervo, česar je Boga prosil, bilo je: „Moj Gospod in moj oče! ne zameri svojemu otroku, če spozna pred tebo svojo slabost. Dobro sicer vem, da mora sleherni od žene rojeni svoj križ na tem svetu voljno nositi; ali vendar kako razločno so žalosti in veselja ljudi! Glej, prosim te teže takega križa, ki bo za-me

primeren. Ta, ki si mi ga zdaj naložil, je za-me pretežek; — omagati mi je pod njim.“ Ko je to govoril, bil je na enkrat v prostornem poslopji, kjer je okoli in okoli križev vidil brez števila, in nek glas mu reče: „Tu shranjene so terpljenja. Med temi križi si zberi najbolj lahkega!“ Tu gre od križa do križa; eden mu je bil prevelik, drugi pretežek, tretji preveč robust, in četrti, ki se je na videz svetil, kot zlato, imel je toliko pezo, da ga pridvigniti ni mogel. Zbera in zbera tega in unega, nobeden mu ni prav. Začne jih pregledovati spet skonca, kar zagleda enega, ki ga je poprej pregledal, ki se mu je še najbolj primeren zdel, in tega si na posled izvoli, in reče: „Gospod! če hočeš, ta križ bodi moj.“ In ko ga potem dobro ogleduje, zapazi, da ta križ je ravno tisti, ki ga je že do zdaj imel nositi, in zoper kterega je tolikrat godernjal. — Zadel si ga je torej in ga nosil zana-prej brez pritožbe. Ravno tako bi se marsikomu zmed nas zgodilo, ko bi si križe zbral, da bi nevedoma za svojega vsakdanjega prijel, in bi se mu najlagleji zdel, ko bi ga z veseljem na rame zadel in poterpežljivo nosil. Le poterpljenje stori, da postavim eden pri oranji veselo poje, in le nepoterpežljivost stori, da drug pri ravno tem delu kolne. Le poterpljenje ne čuti butare, med tem, ko nepoterpežljivost pod njo pada. Naj bi pa tudi res bilo, da več terpiš, ko drugi, kaj ti Bog zavoljo tega krivico dela? Kaj bi ti odgovoril bolniku, ko bi ti rekel: Zdravnik mi je najgrenkejšo zdravila dal? Mu li ne porečeš: On mora že vedeti, kaj je zate dobro; molči in uživaj jih! Tak odgovor je tebi prav. Bog ti po svoji previdnosti pošilja nadloge, kakoršnih je zate treba, da te pogubljenja olme.

S k l e p.

Molči torej in moli njegovo previdnost, ktere sta polna nebo in zemlja! To kar si in imaš, si in imaš po božji volji; višej ne segaj, dalje se ne stegaj, da se v sreči ne prevzameš, in ne zaslišiš nad tebo sklenjene sodbe: „Še nocojšno noč bodo tirjali tvojo dušo, in kar si na kup spravil, čegavo bo?“ Učimo se torej na tem svetu to edino srečo ceniti, da

homo v križih in težavah hrepeneli po lepih nebesih, kjer bomo s Petrom na gori Tabor klicali: „Gospod! dobro nam je tukej biti. Amen.

Pridiga za 3. postno nedeljo.

(Jezus nas kliče, pojdemo k njemu; gov. Fr. W.)

„Kdor ni z menoj, je zoper mene, in kdor ne pobira z menoj, raztresa.“
Luk. 11, 23.

V v o d.

Jezus je iz nekega človeka hudiča izgnal. Človek je bil mutast, in ko je bil hudi duh iz njega izgnan, začel je govoriti. Množice, ki so ta čudež vidile, so se čudile. Bili so pa eni med njimi, ki so od Jezusa hudo mislili in so djali: „Po Beelcebubu, najvišem hudiču, hudiče izganja.“ Drugi spet so ga skušali, in so tirjali od njega znamenje iz nebes, po katerem bi imel njim skazati, da ima višo oblast. Videli bi namreč radi, da bi še kak drug čudež storil. Jezus pa njim znamenja, ki so ga želeli, ni dal, ampak njim je le odgovoril: „Vsako kraljestvo, ki je samo v sebi razdeljeno, bo razdjano in hiša bo na hišo padla. Ako je satan sam zoper sebe razdeljen, kako bo obstalo njegovo kraljestvo, ko pravite, da po Beelcebubu hudiče izganjam? Če pa jaz po Beelcebubu hudiče izganjam, po kom jih pa izganjajo vaši sinovi? Zato bojo oni vaši sodniki. Če pa s perstom božjim to je z božjo močjo hudiča izganjam, je zares božje kraljestvo k vam prišlo. Ako močen z orožjem svoj dvor varuje, je vse pri miru, kar ima; če pa močnejši čez njega pride in ga premaga, pobere mu vse orožje, na ktero se je zanašal, in razdeli njegov rop. Kdor ni z menoj, je zoper mene, in kdor ne pobira z menoj, raztresa.“ Z drugimi, bolj zastopljivimi besedami se to pravi: Vsako kraljestvo, v katerem je razpertija, razpade. Če jaz po Beelcebubu hudiča izganjam, dela hudič samo v svojem kraljestvu razpertijo in ga tako podira. On bi bil tedaj sam svoj nasprotnik. Ali si to po pameti misliti morete? Tudi vaši sinovi izganjajo hudiče in ne rečete od njih, da jih z hudičevo po-

močjo izganjajo. Tako obsodite vi sami sebe, da ste lažnjivci. Povem vam: z božjo pomočjo izganjam jaz hudiče in to nam je priča, da je moja oblast viša od hudičeve, njegovo kraljestvo bom zdaj razderl in svoje postavil. Pridite tedaj k meni in hodite in delajte z menoj. Zakaj, ako ste ločeni od mene, ničesar ne opravite.

Jezus kliče nas k sebi, ko pravi: „Kdor ni z menoj, je zoper mene, in kdor ne pobira z menoj, raztresa.“ Kaj pa nam Jezus hoče in kaj najdemo pri njem? Nato bom zdaj odgovoril. Poslušajte!

Razlaga.

Jezus kliče nas k sebi, ter nas hoče imeti v svojem kraljestvu. Kraljestvo Jezusovo pa je cerkev. Preden je v nebesa šel, postavil je apostelne za svoje namestnike in jih poslal po svetu cerkev razširjat. Rekel jim je: „Meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji. Zato pojdite in učite vse narode in kerščujte jih v imenu Očeta, Sina in svetega Duha in učite jih vse deržati, kar sem vam zapovedal, in glej! jaz sem pri vas do konca sveta.“ (Mat. 28, 18—30.) Cerkveni učeniiki so pooblasteni od Jezusa samega, da učijo. Nikar po človeški modrosti ne učijo, ampak kar učijo, beseda božja je. Sv. apostel Pavl pravi: „Mi nismo, kakor jih je veliko, ki besedo božjo spreobračajo, ampak mi jo oznanujemo čisto, kakor od Boga pred Bogom v Kristusu.“ (II. Kor. 2, 17.) Jaz vam znano storim, bratje, evangelje, ki sem ga oznanoval, ni nauk kakega človeka, zakaj jaz ga nisem od kakega človeka prejel (alj se ga naučil,) ampak po razodenju Jezusa Kristusa.“ (Gal. 1, 11, 12.) „Mi zahvalujemo Boga neprenehoma, da ste oznanovanje božje besede, katero ste od nas slišali, sprejeli, nikar kakor besedo človeka, ampak kar je resnica, kakor besedo od Boga, ki v vas dela, ki ste verni postali.“ (Tess. 2, 13.)

Kakor so pa apostelni le-to učili, kar jih je Jezus prej učil, in kar jim je še posebno sv. Duh razodel, ravno ta nauk, in samo le ta nauk učijo sedajni cerkveni učeniiki. Ne jemljejo ga iz sebe, ampak od cerkve; cerkev pa ima posebno obljubo od Jezusa, da jej bo vselej na pomoč, da se v nauku nikoli

ne bo zmotila. Razsvetljuje in vodi jo sv. Duh. Jezus je apostelnom rekel: „Jaz hočem Očeta prositi in On vam bo drugega Tolažnika dal, ki bo vekomej pri vas ostal, Duha resnice, katerega svet sprejeti ne more, zakaj on ga ne vidi. Vi ga pa bote spoznali; zakaj on bo pri vas ostal in v vas prebival.“ (Joan. 14. 16. 17.) Zatega del imenuje tudi sv. apostel Pavl cerkev: „steber in podlago resnice“.

V kraljestvo svoje cerkve torej kliče nas Jezus, da nas pripelja k spoznanju resnice; tega ne najdemo nikjer, kakor le samo v njegovi cerkvi. Da bi ne prebivali v temoti nevednosti in zmote, in tako tudi službi hudiča, ki temo ljubi in laži raznaša, odpovedovali se, kliče nas Jezus v svoje kraljestvo, v cerkev, kjer gori luč, ki temo razsvita. Kdor tedaj ne pride in cerkve ne posluša, ostane v temi in v službi hudičevi. Pridite tedaj vselej radi poslušat božjo besedo, sprejmite nauk, ki ga cerkev uči, z vernim srcem in bodite pokorni sini in hčere svete katoliške cerkve, med ktere ude se štejete: tako bote ostali v Jezusovem kraljestvu, v ktero vas po svojih namestnikih, predpostavljenih svete cerkve namreč, kliče, da bi tako bili obvarovani vse zmote, v ktere hudič tudi še v sedajnem času ljudi napeljuje, da razširja svoje kraljestvo.

Jezus kliče nas k sebi, in nam ponuja svojo pomoč, da lažej in bolj tečno svoje dela opravljamo. On pravi: „Kdor ne pobira z menoj, raztresa.“ Kdor pobira, zraven pa spet raztresa, zastonj se trudi in peha, in njegovo delo mu nobenega dobička ne donša. Ravno tako tudi nam naše dela dobička ne donšajo, ako jih nam ne žegna in blagoslavlja Jezus. Izgled tega nam je sv. Peter. Ko je še bil ribič, in Jezusa poznal še ni, prigodilo se je, da je celo noč ribe lovil, jih pa nič ni vjel. Jezus pride, ko je imel Peter ravno od ribljenja domu iti, in mu reče, naj mrežo na lov verže. Peter mu pa ves žalosten odgovori: „Celo noč smo lovili, pa nič nismo vjeli; pa na tvojo besedo hočem mrežo vreči.“ In kaj se zgodi? Zajamejo tolikanj rib, da se je mreža tergala. (Jan. 5, 4—8.) Glejte, Peter je vergel mrežo v vodo na besedo Jezusovo in njegovo delo je bilo srečno. V puščavi je bilo veliko tavžent ljudi pri Jezusu, ki jih je učil. Jezus to jed

blagoslovi in ukaže med ljudstvo deliti in od teh malih kruhov in rib se jih nasiti veliko tavžent ljudi. (Mat. 14, 15.) — Te dve evangelske prigodbi nam kažeta, koliko je na blagoslovu božjem ležeče. Naše dela in pridelki nimajo nobenega teka, ako jih Bog nam ne blagoslavlja. Če hočemo kako delo srečno opraviti, če hočemo, da bi to, kar si pridelamo, tek imelo, moramo Jezusa za njegov blagoslov prositi. O prosite ga vi, ki zemljo obdelujete in se od njenih pridelkov živite, prosite ga, da vam blagoslovi vaše delo in tudi zerno, ktero v zemljo sejete. Vi veste, kako nevarno stoji z žitnim poljem, kako lahko spodleti žetva; — obdelujte svoje polja v imenu Jezusovem in prosite ga, da izliva svojo nebeško roso čez vaše njive in travnike in gore, in vse bo vam lepo zdajalo. Tudi vi, ki se od dela vaših rok živite, prosite Jezusa za blagor in srečo, da pojde vam vaše delo urno in srečno izpod rok. Marsikteri izmed vas je morebiti že kterokrat okusil, da mu je delo spodletelo in je bil ves njegov trud zastonj, ja še tudi veliko škodo je terpel. Vedite in spoznajte, da sami iz svoje moči nič ne opravite. „Če Gospod hiše ne zida, zastonj delajo, ki jo stavijo, in če Gospod mesta ne varuje, zastonj čujejo, ki ga varujejo.“ (Pslm. 129.) — Zatorej začenjajte vse svoje dela v Jezusovem imenu, če jih hočete srečno dognati. „Kdor ne pobira z menoj, raztresa“, pravi Jezus. Vi bi raztresali, vodo z rešetom zajemali, ako bi se trudili in delali, Jezusa pa pri svojem delu na pomoč ne klicali. „Ne ta, ki sadi, ne ta, ki poliva, je kaj, ampak le tisti, ki rast daje: Bog.“ (I. Kor. 3, 7.) V izgled vam povem, kako je kmet sv. Izidor delal, naj ravno tako tudi vi delate. Izidor je na Španskem blizu mesta Madrida polje nekemu mestnemu gospodu za obljubljeno plačo obdeloval. Vsak dan je prav zgodaj ustajal; preden je na polje šel, hitel je k sveti meši v mesto. Tudi doma je veliko molil in kar ga je kaj hudega bolj težkega zadelo, prenašal je z voljo v čast božjo. Zato je pa Bog tudi njega posebno blagoslovil. Ko so sosedje videli, da mu žito bogato zdaja, bili so mu nevošljivi in so ga pri Gospodu po krivem tožili, da je len in da polje slabo obdeluje. Gospodar, ki je bil pravičen in se je hotel sam prepričati, alj je res, česar sosedje Izidora dolžijo, gro njive pregledovat in najde vse lepo

obdelano in tako bogato žito na njih, da se prav začudi, ker nikjer drugod ne vidi takega. Izidora on pohvali in v izgled ga sosedom priporoča. Tako, kakor Izidor, obnašajte se tudi vi in bote tudi tako srečno svoje dela opravljali.

Jezusove pomoči potrebujemo mi tudi še posebno, če hočemo s svojimi deli zasluženje pri Bogu zadobiti. Jezus je rekel svojim učencem: „Jaz sem prava vinska terta in moj Oče je vertnar. Vsako mladiko na meni, ki sadu ne prinaša, on odreže, in vsako, ki sad nosi, očisti, da več sadu prinaša. — Ostanite v meni in jaz ostanem v vas. Kakor mladika sama iz sebe sadu nositi ne more, ako se terte ne derži, tako tudi vi ne, ako v meni ne ostanete. Jaz sem vinska terta, vi ste mladike; kdor v meni ostane in jaz v njem, ta nosi veliko sadu; zakaj brez mene ne morete ničesar storiti. Ako kdo v meni ne ostane, ta bo kakor mladika zaveržen, ki se posuši: taka se pobere, verže v ogenj in zgori.“ (Jan. 15, 1—6.) Dobre dela moramo doprinašati; če jih ne doprinašamo, nismo vredni, da živimo; dobrih del pa sami iz svoje moči doprinašati ne moremo. Kakor se mladike vinske terte deržijo in iz nje dobivljajo sok, da morejo grozde narejati in nesti, tako zamoremo tudi mi le, ako smo s Kristusom združeni take dobre dela doprinašati, ki nam bojo v zasluženje pri Bogu. Naše dobre dela zadobé namreč le po zasluženju Jezusovem vrednost in dopadenje pred Bogom. Sv. apostel Pavl uči: „Kakor je po grehu enega pogubljenje čez vse ljudi prišlo, tako pride po pravičnosti enega opravičenje življenja čez vse ljudi. Zakaj kakor jih je po nepokornosti enega človeka veliko grešnikov postalo, tako jih postane po pokornosti enega veliko pravičnih.“ (Rimlj. 5, 18. 19.) „Vi ste očiščeni, ste posvečeni, ste opravičeni v imeni Jezusa Kristusa in Duha našega Boga.“ (I. Kor. 6, 11.) Opravičeni po Jezusu Kristusu pa le moremo biti, ako v njega, ko božjega Sina in našega Odrešenika, verujemo. To uči ravno tudi sv. apostel Pavl, ko pravi: „Tako naj bodi vam možje, bratje, znano, da se vam po Kristusu odpuščenje grehov oznannuje, in od vsega, od česar bi v Mozesovi postavi ne mogli opravičeni biti, bo po njem (Jezusu) vsakdo opravičen, ki veruje.“ (Ap. dj. 13, 38. 39.) Glejte, dobre dela, če bi jih tudi sami iz svoje moči mogli doprinašati, česar pa

ne moremo, nam vendar v zasluženje niso, ako z Jezusom nismo združeni, ako na njega ne verujemo. On je po svojem neskončnem zasluženju nam zadobil, da dobijo naše dobre dela veljavo in vrednost pri Bogu, ktere prej, dokler rešeni nismo bili, niso imele. Alj z Jezusom moramo biti združeni, na njega moramo verovati, sicer vse dela nam nič ne pomagajo: raztresamo, če z Jezusom ne pobiramo.

S k l e p.

Povedal sem vam, kaj Jezus nam hoče, ko nas k sebi kliče, in kaj pri njem najdemo. Jezus kliče nas v svojo cerkev, in nas hoče obvarovati zmot, v ktere hudi duh ljudi zapeljuje, da jih more dobiti v svojo oblast. Jezus hoče, da bi cerkev poslušali in jo tudi ubogali, ker mi le tedaj, ako nas cerkev v svojem naročju ohrani, pred oblastjo hudega duha in pred večnim pogubljenjem obvarovani biti moremo. O poslušajmo Jezusov glas in deržimo se terdno cerkve, kakor se deržijo dobri otroci svoje ljube matere; ako bomo z cerkevjo združeni, bomo tudi z Jezusom svojim zveličarjem združeni ostali. — Jezus nam tudi ponuja svojo pomoč — pri njem najdemo tisto pomoč, po kateri moremo svoje dela srečno dognati; zasluženje Jezusovo daje tudi našim dobrim delom veljavo in vrednost pred Bogom, da bojo nam tudi k zasluženju. Obojerno se tedaj k Jezusu s ponižno prošnjo, naj nam s svojo pomočjo na strani stoji in blagoslavlja naše dela in naj ostane pri nas; ž njim združeni bodemo svoje opravila srečno dognali in dobre dela, ki jih v njegovem imeni doprinašamo, bojo nam tudi k zasluženju v večnosti. Amen.

1902 Pridiga za 4. postno nedeljo.

(Sv. obhajilo pomnožuje tri božje čednosti; gov. †.)

„Tedad je Jezus vzel kruhe, in potem je zabvalil, jih je razdelil med sedeče.“
Jan. 6.

V v o d.

Prav lepa in imenitna je prigodba današnjega sv. evangelja. Živo nam kaže, kako milostljiv in dobrotljiv da je bil Jezus do vseh ljudi. Celi dan je učil, bolnike ozdravljaj, in se trudil z ljudstvom, ki ga je od vseh strani obdajalo. Da bi pa On, in tudi učenci nekoliko počivali od svojega dela, prepelje se ž njimi vred na uno stran čez Galilejsko morje. Alj tudi tamkej ni imel pokoja. Tudi tamkej so ga ljudje našli, ter za Njim šli, poslušat Njegove zveličanske nauke in gledat čudeže Njegove božje moči. Jezus vidi ukaželjno ljudstvo, odpre svoje usta in jim začne govoriti od kraljestva božjega, lepo in milo, da so se vsem serca topile. Poslušali so ga tako goreče, da so na vse druge telesne potrebe pozabili. Alj Jezus, dobrotljivi učenik, je tudi njih trupla nasitil; storil je čudež, od kterega nam govorijo besede današnjega sv. evangelja. S petimi kruhi in z dvema ribama jih je nasitil okoli 5 tisučev ljudi.

Alj ljudstvo, ktero je tako čudovito s pozemeljskim kruhom nasitil, poiskalo ga je tudi drugi dan potem in ga najde v mestu Kafarnaum. Jezus se oberne k njim in reče: „Ne skerbite samo za minljivo hrano, ampak za tisto, ki ostanē za večno življenje. Vaši očetje so v puščavi mano jedli in so pomerli. Kdor pa od tega kruha jē, živel bode vekomej. Kruh pa, kterega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta. Kdor moje meso jē in mojo kri pije, ima večno življenje . . . Zakaj moje meso je resnično hrana, in moja kri resnično pitje.“ (Jan. 6.) S temi besedami je Jezus obljubil

in pokazal na prihodno postavljenje nar svetejšega zakramenta, ki se nam podaja v duhovsko hrano. Kakor pa potrebujemo hrane za naše telo, da ga krepčamo in pri življenji ohranimo; ravno tako je ta nar svetejši zakrament nam potreben, da našo dušo poživljamo, pokrepčujemo in posvečujemo za večno življenje. Ta nebeški kruh ohranja v nas duhovsko življenje; ki obstaja v veri, upanji in ljubezni. — Premišljujmo torej, „Kako se v svetem obhajilu vera, upanje in ljubezen v nas množijo“, tiste tri čednosti, brez katerih nobeden zveličan biti ne more; kako potreba je tedaj, ta sveti zakrament večkrat prejemati. Jezus govori sam, rekoč: „Kdor moje meso jé, in moja kri pije, ostane v meni in jaz v njem.“ (Jan. 16, 57.) „Ako pa vi meso Sinu človekovega ne bote jedli, in ne bote pili njegove kervi, ne bote življenja v sebi imeli.“ (Jan. 6, 54.) Hočemo torej, ne samo svojega telesa nasititi; ampak tudi svojo dušo poživiti, moramo večkrat se bližati sveti mizi in prejemati nebeško hrano: zakaj presveto rešnje Telo nam množi svete tri božje čednosti, ki so nam k zveličanju potrebne. Poslušajte!

R a z l a g a.

1. Sveto obhajilo množi nam sveto vero. Vsred svojih učencev sedi Jezus pri poslednji večerji. Tožno se mu zdi, da mora zapustiti svoje ljubljene učence. Alj vendar se mora zgoditi. Milo jih pogleda in začne od njih slovo jemati. „Še malo časa sem pri vas, čez malo me pa ne boste vidili, zakaj grem k Očetu. Kamor jaz zdaj grem, vi ne morete iti; alj potem pa pridem po vas, da bote tudi tamkej, kjer sem jaz.“ Žalostni so njegovi učenci, ki slišijo te besede govoriti Jezusa. Alj On jih začne lepo tolažiti, rekoč: „Dobro je za vas, da grem. V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč, jaz grem, vam tamkej prostora pripravljat. Jaz vas ne zapustim. Glejte, jaz sem pri vas vsak dan do konca sveta.“ (Mat. 28.) Jezus tedaj ni hotel zapustiti svojih učencev brez tolažbe, brez pomoči, brez duhovskega življenja. Jezus ni hotel svojih pastirjev, svojih ovčic, svoje cerkve zapustiti, ampak je hotel vedno pri njih ostati. Zatorej vzame po večerji kruh v svoje svete roke, zahvali, ga posveti, razlomi in poda svojim učen-

cem, rekoč: „Vzemite in jejte; to je moje Telo, katero bo za vas dano.“ Ravno tako je vzel tudi kelh z vinom, ter je zahvalil in jim ga podel, rekoč: „Vzemite in pijte iz njega vsi; zakaj to je moja kri, kri nove zaveze, ktera bo za vas in njih veliko prelita v odpuščanje grehov. To storite v moj spomin.“ — Tako je tedaj Jezus nar imenitnejši zakrament postavil, in v svoji cerkvi zapustil, da bi imeli zmirom Jezusa pri sebi, da se nam da zavžiti za duhovsko hrano, da bi naše duše poživel za večno življenje. O kolika je milost božja; kolika ljubezen Jezusova do nas! Pri nas še zmirom prebiva na sv. altarji, v tabernakeljnu noč in dan; v podobi kruha stanuje pri nas, v naših cerkvah; zakaj Njegovo veselje je, prebivati med ljudmi. Od tod se nosi k revnim bolnikom, jih tolažiti, jih nahraniti, jim za popotnico služiti v dolgo večnost. Tukej se tudi podaja vsem v duhovno hrano, v kateri se s poniznim srcem bližajo in ga v svoje serce prejeti hočejo. Tukej nas k sebi vabi, rekoč: „Pridite k meni vsi, ki se trudite, in ste obloženi, in jaz vas bom poživel. Vzemite moj jarm na-se, in učite se od mene, ker sem krotek in iz serca ponizen, in bote pokoj našli svojim dušam. Moj jarm je sladek, in moje breme je lahko.“ (Mat. 11, 28.) — In vendar je veliko mlačnih kristjanov, ki se le malokdaj bližajo tej sveti mizi; ki nobenega serčnega poželenja, nobene gorečnosti do tega zakramenta nimajo. Od kod to pride? — To pride iz tega, ker nimajo zadosti žive vere; ker zapustijo studenec božje milosti; ker so veliko grehov storili in zgubili božjo milost; ker po temi hodijo, ker jim je luč svete zveličanske vere ugasnila; zatorej tudi ne spoznajo duhovnega zdravila, dušne hrane, katero jim Jezus podati hoče; torej tudi tako redko pristopajo k sveti večerji, in še morebiti takrat jo ne vredno prejmejo.

O kristjani! očistite torej svojo vest od vsakega madeža; prestopite večkrat k mizi božji, prejmite zveličanje svojih duš: tako se bo vaša vera zmirom bolj in bolj pomnožila, in sveta vera je tista zveličanska čednost, brez ktere ni mogoče Bogu dopasti.

2. Zavžitje tega nar svetejšega zakramenta nam pa množi tudi naše upanje.—Kristjani moji! Kaj je naše upanje? Kaj nam je Bog obljubil? Kaj mi vsi tako željno pričakujemo — enkrat doseči? — Nič drugega, kakor večno življenje: to je cilj in konec, to je središče vsega našega upanja. Večno življenje je naše upanje; zato rej pravi sv. ap. Pavl, ako mi samo v pričujoče življenje svoje upanje stavimo (I. Kor. 15, 19.), samo „po časnih dobrotah poželujemo, tako smo nar revnejši iz med vseh stvari. — Zakaj svet prejde in vse njegove poželenje. „Kar je vidljivo“, pravi sv. Pavl, „je le časno; kar je pa nevidljivo, je večno.“ (II. Kor. 4, 18.) Ne tedaj vidljivo in časno, ne dobrote tega sveta, ne posvetno veselje — je naše upanje; ampak kar je nevidljivo, kar je večno. Boga in njegove lastnosti in popolnamosti zmirom bolj spoznovati; božje postave zmirom bolj dopolnovati, v čednostih zmirom močnejši prihajati; enkrat pa tje gor v veselo deželo večnega miru dospeti; Boga od obličja do obličja gledati, Njega vekomej uživati, v družbi vseh izvoljenih brez konca se veseliti: to je naše vedno hrepenenje, to je naše serčno poželenje, to je naše edino upanje! — Alj to pravo in edino upanje vsakega brumnega kristjana se nikjer drugod in na nobeno drugo vižo bolj ne pomnoži, kakor v zakramentu svetega Rešnjega Telesa. Tukej se nam da Jezus za duhovno hrano; tukej pride Jezus v naše serce prebivat; tukej se z nami sklene, in prinese naši duši svoj nebeški mir. — Ako ta nar svetejši zakrament vredno prejmemo, nam da Jezus okusiti nebeške sladkosti, nam že da občutiti nekoliko tistega veselja, kterega nam je tamkej v nebesih pripravil. Če pa že tukej na tem svetu tako srečo uživamo v tem nar svetejšem Telesu Jezusovem; če se že tukej nebeški ženin združi z našo dušo in jo z neizrečenim veseljem napolnuje; alj nas ne bo tedaj vse to poterdilo v našem veselem upanju, alj ne bo nam to naše zveličansko upanje poterdilo, da se nam bo milostljivi Jezus tudi enkrat na unem svetu vekomaj zavživati dal, ako ga bomo tukej vredno prejemali, in se ž Njim združili? — O ja, ta nar svetejši zakrament nam pomnoži nar bolj našo drugo zveličansko čednost, sveto upanje, brez kterega v nebesa priti ne moremo. Zavživajmo torej večkrat ta kruh

nebeški, angeljsko hrano, da si zagotovimo nebeško večno življenje!

3. Ta nar svetejši zakrament nam pa tudi pomnoži ljubezen. Kdo se ni tega že sam prepričal? Iz ljubezni je že Jezus ta zakrament postavil; zato je ga je zapustil svoji cerkvi na zemlji, da bi s svojo nebeško ljubeznijo naše serca navdal. „Jaz sem prišel, ogenj zažgat na zemlji, in kaj hočem drugega, kakor da gori.“ (Luk. 12, 49.) — To je tisti ogenj Njegove neskončne ljubezni, katero v naših sercih prižge, kedar ga v tem svetem zakramentu vredno prejememo. Ja, ogenj prave, čiste ljubezni do Jezusa mora tudi v naših sercih goreti, ako premišljujemo, kako milostljiv je vendar do nas, ker se poniža priti v naše revno serce, ker hoče tamkej prebivati in naša tolažba, pomoč in pribežališče biti! — Zatorej je bilo nar več veselje vseh svetnikov na tem svetu, da so mogli Jezusa obiskovati; v tem nar svetejšem zakramentu da so se mogli z Njim družiti pri sv. Obhajilu; da so zavživali tistega, za katerega je njih serce gorelo, in katerega je njih duša pozelela. Prejemanje tega zakramenta je njih ljubezen do Boga tako množilo in povišalo, da so iz ljubezni do Jezusa vse radi zapustili, vsemu posvetnemu veselju se odpovedali in le svojemu Jezusu dopasti in služiti želeli. — O kristjani! tako storite tudi vi. Skažite Jezusu svojo edino ljubezen; ljubite Njega, ker vas je On poprej ljubil. Zapustite svoje grehe; prejmite večkrat ta zakrament večne ljubezni: tako se bo tudi v vas čednost božje ljubezni množila; vas bo vnela za Boga; v vaših sercih bo pogasila vso ljubezen, ktera ni iz Boga; dala vam bo moči greha se varovati, in si zakladov spraviti za večno življenje. — Posebno zdaj v tem svetem postnem času skažite Jezusu svojo ljubezen. Postite se z Njim, premišlujte božje resnice, molite pobožno; delajte pokoro za svoje grehe; zapustite svoje grešne navade; spovejte se čisto in odkrito: in potem se približajte angeljski mizi, pri kateri bote prejeli Jezusovo sveto Telo. Storite resnično pokoro!

S k l e p.

Prejmite vredno Jezusa. Vi se bote sami prepričali, kako nam vredno vživanje tega nar svetejšega zakramenta nar več

dobrote in milosti deli — našo vero, upanje in ljubezen do Boga nar bolj pomnožuje. Prejmite večkrat Jezusa vredno, in te svete tri čednosti, vera, upanje in ljubezen, bodo vedno se poviševale in rastle v vaših srcih; prijazno vam bodo svetile na popotovanju skoz to tujo deželo proti nebesom; pripeljale vas pa tudi bodo tje gor, kjer bomo gledali vekomej, kar smo tukej verovali, kjer bomo vživali vekomej, kar smo tukej upali, kjer bomo večno ljubili Jezusa, katerega smo že tukej ljubili, kjer bo naše veselje popolnoma, naša sreča brez konca! Amen.

Pridiga v dan sv. Jožefa, ženina device matere Marije.

(Jožefa življenje; gov.—f—)

„Jožef pa, Marijen mož, je bil pravičen.“ Mat. 1, 19.

V v o d.

Danes obhajamo god svetega Jožefa, čistega ženina device matere Marije, Jezusovega varha in rednika, patrona naše dežele, umirajočih posebnega pomočnika, tedaj zares imenitnega svetnika. Lepo govori od svetega Jožefa s. Bernard, rekoč: „Ta Jožef je tisti zvesti in modri hlapec, katerega je postavil Gospod čez svojo družino, da bi bil božji materi v tolažnika, božjemu Sinu v rednika, in njegov zvest pomagavec pri velikem delu človekovega odrešenja na zemlji. O blagor mu, ki Jezusa ni le samo vidil, ampak tudi slišal, ga deržal na svojem naročji, ga sem ter tje prenašal, ga božal, ga objemal, in deležen bil neizrekljivih skriynost, katere so bile skrite pred svetom.“ — In pobožni Gerzon od svetega Jožefa govorivši zakliče: „O čudna visokost! o nepozabljiva imenitnost! Mati božja, nebeška kraljica, te imenuje svojega gospoda; večna Beseda, katere je meso postala, te imenuje svojega očeta, in ti pokorščino skazuje.“ — Clo s. pismo svetega Jožefa lepo hvali, ter ga „pravičnega“ imenuje, ter s tim na znanje daje njegovo posebno pobožnost in veliko imenitnost. — Spodobi

se, da tudi mi svetega Jožefa lepo počastimo. Naj lepšo čast pa mu skazujemo, ako posnemamo njegovo sveto življenje. In da bote tem lagleje posnemali Jožefovo sveto življenje, vam ga bom danes nekoliko opisal. Le poslušajte me!

Razlaga.

S. Jožef je bil iz roda naj imenitnejših očakov stare zaveze in iz kraljeve hiše (žlahte) Davidove. Njegov oče je bil Jakob, in njegov ded ali stari oče Matan. Vse to nam na znanje dajejo bukve rodu Jezusa Kristusa, ki jih s. Matevž popisuje v prvem poglavju svojega evangelja. Davidov rod je toliko časa sedel na kraljevem stolu Judovskem, dokler niso bili Judje od Babiloncev v sužnost odpeljani s svojim poslednjim kraljem vred. Tudi še nekoliko časa pozneje so Davidovi mlajši imeli neko posebno veljavo med Judi, pa tudi ta veljava se je polagoma zgubila, in zginila tako, da Davidov rod na zadnje ni imel nič več ne nobene posebne veljave, in da je bil pomešan clo med naj revnije ljudi. Zmed teh revnih ljudi je tudi s. Jožef bil, in ni imel nobene človeške visokosti, ne pozemliške veljave in posvetnega bogastva. Bil je reven in ubožen, in se je moral na rokah živiti s terdim delom.

S. Jožef je bil rojen v Bettehemu, prebival pa je v Nazaretu, malem mesticu Cabulonovega rodu na Galilejskem, in je bil, kakor vsplah terdijo, tesar ali stenar. S. pismo nam le malo malo pripoveduje od Jožefovega življenja; pa že to malo zadostuje, popolnoma nas prepričati od njegove visoke popolnosti, in nam serce nagniti, da ga častimo in spoštujemo.

Ko je pa Bog ljudem Odrešenika obljubil, ter mu po svoji neskončni modrosti devico Marijo v mater odločil, je tudi sklenil jej varha dati, ter ženina odbrati, kateri bo varoval njeno čisto devištvu, in kar popolnoma pravičen mož imel vse čednosti nad seboj. Po posebni božji voditvi je bil s. Jožef z Marijo zaročen; s tim je bil odločen tudi v varha, rednika in oskerbnika Zveličarjevega. In v teh besedah, ktere nam nazznanjajo njegovo službo in njegov poklic, povedano je vse, kar nam svetega Jožefa častivrednega defa in častljivega. O kolikanj zvest in pobožen hlapec si je moral Jožef biti, ko mu je Bog izročil naj dražji zaklad, svojega edinega Sina. S kratko

besedo: „Jozef je bil pravičen,“ mu skazuje s. evangelije naj večo čast. Zvesto je namreč spolnoval vso božjo postavo, njegovo djanje in nehanje je bilo neomadeževano pred Bogom. Iz Marijnega življenja vemo, da je kmalu na to, ko je po angeljevem oznanenju Jezusa spočela od svetega Duha, Marija šla obiskat svojo teto Elizabeto. S. Jozef nič ni vedel od te božje skrivnosti, ktera se je godila z njegovo nevesto. Silno se je torej zavzel, ko je Marijo v drugem stanu zagledal, kedar nazaj pride od Elizabete. S. Jozef je Marijo priserčno ljubil, poznal in spoštoval je njeno deviško čistost in nenavadno sramožljivost; zatorej mu serce nikakor ni dalo, da bi bil Marijo dolžil kake pregrešne nezvestobe. Ker si pa sam nikakor ni vedel svetovati, storil je sklep, kateri nam prav lepo razodeva njegovo pošteno serce. Sklenil je, Marijo skrivaj zapustiti, ter tako, da ju ne bo zadelo nobeno osramotenje in nobena kazen ne. Hotel jej je namreč dati pri Judih navadno ločivno pismo, ter od vsega tega gosposki nič ne naznaniti, in tudi v pismo ne postaviti, zakaj se je ločil od Marije.

Toda Bog čuje nad njimi, kateri vanj zaupajo. Bog sam pride svetemu Jozefu na pomoč v tej stiski. Pošlje mu svojega angelja v spanju, kateri mu naznani rekoč: „Jozef, Davidov sin! ne boj se k sebi vzeti Marije, svoje žene; zakaj kar je v njej rojeno, od svetega Duha je. Rodila pa bo sina, in imenuj njegovo ime Jezus; on bo namreč odrešil svoje ljudstvo od njih grehov.“ Ves vesel tega nebeškega sporočila je vzel s. Jozef Marijo k sebi, kakor mu je Bog zapovedal, in je hvalil božjo neskončno milost in modrost.

Jozef je živel z Marijo v naj lepši zastopnosti, je zvesto služil Bogu, pa tudi pridno delal, da je pošteno preživil sebe in Marijo. Zdaj pa pride povelje od cesarja Avgusta, po katerem je moral tudi s. Jozef z Marijo v daljni Betlehem k popisovanju. To povelje je bilo svetemu Jozefu sila nadležno in težavno. Rojstvo Zveličarjevo je bilo že prav blizo, in ravno zavoljo tega tolika dolga hoja za deviško mater neizrečeno težavna. Pri vsem tem pa je s. Jozef vendar le vbogal in se spustil z Marijo na pot. Kolikanj lep zgled daje s tim s. Jozef nam vsem, ter nas uči, da moramo pokorni biti deželski gosposki kar božji namestnici, in jo vbogati v božjem imenu in zavoljo Boga v vseh poštenih in pravičnih rečeh!

S priserčno ljubeznijo si je prizadeval s. Jožef, polajšati božji materi težavno popoščevanje. Stregel jej je, kar in kolikor je le mogel. In prav v živo ga je zbolelo, ko v Betlehem pridši za svojo preljubo nevesto in mater Zveličarjevo nikjer ne more dobiti spodobnega stanovanja, in je bil prisiljen ž njo v revnem hlevu prenočevati. Žalosten je, ko vidi, da bo v tolikanj revnem stanu na svet prišel Zveličar sveta. Pa žalostno serce se mu spet razveseli, ko vidi in v naročje vzame novorojeno božje dete, in ko pastirci prihité Jezusa molit in pripovedujejo od nebeške angelske prikazni. In še bolj se čudi in zavzame, ko je pri darovanju v Jeruzalemskem tempelju slišal, kar je sveti Duh po bogoljubnem starčku Simeonu in po prerókinji Ani razodel od božjega deteta.

Jožefa je zraven blažene device Marije prvega zmed vseh ljudi dotekla sreča, da je Zveličarja sveta vidil in častil. Njegovo spoštovanje in njegova ljubezen do včlovečenega božjega Sina se ne da dopovedati, in kaj je njegovo serce pri tem občutilo, se ne da popisati. Njegova velika ljubezen do božjega Sina ga je pa tudi priganjala, da je zvesto spolnoval voljo nebeškega Očeta, kateri mu je v odrejo dal svojega lastnega Sina in v varstvo njegovo preblazeno mater Marijo. Zmed vseh čednost pa, ktere se svetijo in leskečejo nad svetim Jožefom, moramo sosebno občudovati njegovo nenavadno ponižnost. S. Jožef natihoma živi; nikomur razodeva imenitnih prednost, ktere so ga dotekle; nikomur ne razkriva velikih skrivnost, ktere so se godile pred njegovimi očmi; ne išče jih s svojo pametjo preduhtati; marveč Bogu prepustí, da jih on sam razodene o tistem času, o katerem bo dopadlo njegovi previdnosti; le v to ima obrnjenje svoje misli, kako da bi se obračal po voditvah božje previdnosti, in skerbi le edino zato, kar je njegova dolžnost, da bi namreč izredil in varoval mater in dete.

Grozoviti Herod je hotel božje dete umoriti. In angelj božji se prikaže svetemu Jožefu v spanju, ter mu naznani Herodovo grozovito misel, in mu velí, z božjim detetom in njegovo materjo bežati v daljni Egipt. S. Jožef se nemudoma vzdigne, vzame Jezusa in Marijo, in beži na tuje. Bila je pot težavna, bila nevarna zavoljo roparjev in divjih zveri; pa s. Jožef se kar nič ne pomišlja: kakor hitro božjo voljo zve, jo tudi

že spolnuje, in se zaupljivo izroči božji previdnosti. In kedar po dolgem, trudopolnem potovanju pride v neznano Egiptovsko deželo med neznane ljudi, se ondi vseli in ondi ostane, dokler ga Gospod po angelju spet nazaj ne pokliče v domačo deželo. In kedar s svojo sveto družino nazaj pride na Izraelsko zemljo, umakne se v Nazaret, kakor mu je zapovedal Gospod.

Po svojem prihodu v Nazaret se je s. Jožef prijel spet svojega rokodelstva. Akoravno je bil iz kraljeve Davidove rodovine, akoravno je bil v Betlehem tudi on z Jezusom in Marijo od Modrih iz Jutrovega počasten, akoravno je z božjo materjo prebival pod eno streho in samega božjega Sina na skerbi in v varstvu imel, vendar je le vedno ves ponižen in pohleven ostal, in se namiroma in natihoma vkvarjal s svojim rokodelstvom. In kako zvesto da je s. Jožef skerbil za svojega nebeškega rejenčika, vidi se tudi iz velike žalosti, katero je imel, kedar je dvanajstletnega Jezusa v Jeruzalemu zgubil; se kaže iz velike skerbi, s katero je zgubljenega rejenca iskal, posname se iz velikega veselja, katerega je občutil, ko je Jezusa tretji dan spet v tempeljno našel.

V Nazaretu tedaj je s. Jožef živel do svoje smerti, vedno pravičen, in do konca v dobrem stanovit. Bog se je z dopadanjem nanj oziral iz nebes, in radi so ga imeli pošteni ljudje. V Nazaretu je tudi sklenil svoje sveto življenje v naročju Jezusovem in Marijnem. Ko sveto evangelije popisavaje ženinino v Kani Galilejski svetega Ježefa nič ne omenja, in ga tudi pozneje nič več v misel ne jamlje, je sveti Jožef berž ko ne umerl poprej, prejden je Jezus učiti začel; vendar pa se za terdno ne ve, o katerem času ravno da je umerl in kako da je šel iz tega sveta.

Blagor pravičnemu, ki v Gospodu umerje, ki ima z nobenim grehom obteženo in užaljeno vest, in mu na strani stoje in ga v smertnih težavah tolažijo bogoljubne duše, katere so bile živemu in zdravemu naj bolj pri sercu. — Take smerti je umerl stari očak Jakob v sredi svojih ljubljenih otrok, ter je mirno zatisnil svoje oči. — Toda kolikanj srečniša in veseliša je bila še le smert svetega Jožefa, kteremu ste naj ljubše in naj svetejše duši na strani stale. Na desni strani postelje mu je stal Jezus, katerega je Jožef prisrečno ljubil, ga molil kar

svojega Boga in Gospoda, častil kar svojega Sodnika; na levi strani pa mu je stala Marija, mati božja, njegova deviška nevesta, ktera mu je bila vdana v priserčni ljubezni. Oj koliko radost, koliko sladkost je občutil, ko je svoje umirajoče oko opiral v te dve svete osebi, ki ste stale pred njim, in mu sladko tolažilo sipale v dušo. Gotovo mu je zdaj na misel prišla vsa ljubezen, ktero sta mu živemu in zdravemu skazovala Jezus in Marija. Gotovo ju je zdaj ločivši se iz tega sveta priserčno zahvalil za vso to ljubezen. Gotovo je svojemu nebeškemu rejencu Jezusu še enkrat v roko segel, ter si jo pritisnil na svoje serce. Gotovo je potem tudi Mariji še enkrat in sicer poslednjikrat roko podal, da bi njej, svoji ljubeznivi nevesti, skazal zadnje znamenje svoje nepremakljive ljubezni. O srečna smert, pri kateri sta Jezus in Marija pričujoča!

Kdo si ne želi prave tolažbe, kedar se mu približuje smertna ura! Resnična tolažba mu serce olajša in pokrepča. Kako kratko prigovarjanje in včasih že tudi ena sama beseda je zadosti, da nekoliko posladi smertno britkost.

S. Jožef je imel neprecenljivo srečo, da sta mu ob odhodu iz tega sveta Jezus in Marija ljubeznivo prigovarjala in ga priserčno tolažila. — Preblašena devica Marija mu je berž ko ne tako le prigovarjala: „Jožef, moj zvesti ženin, mi v varha dan od Boga, ki vse vodi in vlada, zvesto si spolnoval vse svoje dolžnosti, ki si jih do mene imel. Bodi torej potolažen; zakaj glej, tista, ktero si podpiral, jo tolikanj ljubil in lepo zanjo skerbil, je mati božjega Sina: v nebesih boš za vse to prejemal preobilno plačilo.“ — Enako ga je tudi Jezus tolažil, ter mu berž ko ne tako le prigovarjal: Moj Oče nebeški mi je tebe v rednika odbral, in ti si ves poln ljubezni in gorečnosti spolnoval svoje dolžnosti do mene: zdaj pa se bliža tista ura, da ti bo vse poplačano; poglej gori v nebesa in oglej si ondi gori presrečno mesto, ktero ti je pripravil tisti, kateri ti je hotel podložen biti tukaj na zemlji. — V živo ginjen od tega prisrečnega prigovarjanja je hotel morda s. Jožef še kaj odgovoriti, pa ni mogel nobene besede več cez jezik spraviti, in je le samo z očmi še na znanje dajal svojo ljubezen in hvaležnost do Jezusa in Marije; po tem pa je zatisnil svoje oči, in jih sklenil mirno in pokojno ravno

kakor popotnik, kateri po trudopolni hoji celega dne zvečer prav zlahkoma zameži in sladko zaspi.

Sklep.

Ako hočemo tudi mi umreti, kakor je s. Jožef umrl, ako hočemo tudi mi imeti mirno in pokojno smert, kakor on moramo tudi živeti, kakor je živel s. Jožef, moramo kakor on tako tudi Jezusa in Marijo priserčno ljubiti, greha se varovati, vse naše dela in opravila Bogu darovati, križe in nadloge voljno prenašati: in potem bomo tudi mi, kakor s. Jožef, mirno in srečno v Gospodu zaspali. Amen.

Pridiga za praznik oznanenja Marije Device.

(Pervi greh — in odrešenik; gov. L. F.)

„Po grehu enega človeka so vsi ljudje obsojeni; po pravičnosti Edinega smo pa odrešeni.“ Rim. 5, 18.

V v o d.

Pri Rusih je navada, da velike razbojnike in vse, kateri kaj velikega zakrivijo, k smerti ne obsodijo. Pošljejo jih marveč v deželo, Sibirijo imenovano, ktera je tako žalostna in strašna, da bi marsikteremu bila ljubša smert, kakor življenje v tisti deželi. Leto in den je zima in mraz, sneg komej za nektare nedelje toliko skopni, da jim še hujši želje po lepi domači deželi obuja. Sonce sije, pa nima moči in ne greje. Kako daleč oko seže, ne zagleda zelene trave in žlahtnih rožic, ali sadnega drevja, sneg in led je čez in čez, le tu in tam kako borno drevesce iz snega moli. V tej žalostni strašni deželi in še v žalostnejši tovaršiji morajo živeti ti ljudje.

Zato tudi to deželo imenujejo deželo nesrečnih ali pregnanih. Ako je pa še kateri tako srečen, da se cesarska milost njega spomni in ga iz te dežele nazaj pokliče, mu to ravno tako pride, kakor da bi ga kdo k novemu življenju obudil. Kaj pa ta dežela nas zadene, ki nismo pod ruskim cesarjem? Spomnite se tiste molitve, ktera se po litanijah Device Marije moli: „K Tebi vpijemo, zapuščeni Evini otroci; k Tebi zdihujemo žalostni in objokani v dolini solz.“ Zastopite tudi, česa

nas besede te molitve učijo? Ravno to, kar tudi velikokrat počutimo, da smo tudi mi v dolini solz, v deželi nesrečnih, kakor uni v Sibiriji. Kako smo pa mi prišli v to deželo nesrečnih, v dolino solz? Zastran tega nas apostelj Pavl podučuje z besedami, ktere sem vam v začetku povedal: „Po grehu enega človeka smo vsi obsojeni v to dolino solz in ta greh je greh prvih staršev ali poerbani izvirni greh. Zatorej sem si dans namenil razlagati, kako se je paradiž v dolino solz premenil, ali pa pokazal vam bom veseli stan prvih staršev pred grehom — in žalostni stan ljudi po storjenem grehu — in kdo nas je poerbanega greha rešil in paradiž nam spet odperl. Pripravite se!

R a z l a g a.

1. Mi smo v dolini solz! Kako smo prišli v to dolino solz? in kdo nas je rešil? To dvojne uprašanje hočem vam dans razložiti, zato ker se danšnjemu prazniku nar več primerja. Marsikteri umi in si glavo beli, zakaj mu je toliko težav pripravljenih; zato ker se ne spominja, da je v ptuji deželi, v deželi nesrečnih. To nam razodeva marsiktere skrivnosti, ktere se drugači ne morejo zastopiti. Te pa, ki si tukej domači zdejo, bi rad opomnil, da so ure tukajšnjega prebivanja kratko seštete in da si naj o pravem času pripravijo ključe v paradiž nebeški. Kakšen je bil stan prvih staršev v paradižu? Srečen je bil, presrečen! Mirno in veselo jima tečejo dni v dopadenju božjem. Nebo jima je bilo vselej jasno, s skerbmi in z žalostjo se ni nikoli oblačilo. Po božji podobi stvarjen je bil človek kralj sveta, in vse njemu podložno. Bog je z njima se obhodil, z njima govoril, nju učil, in ravno ta milost in dopadanje božje je bila njuna nar večja sreča in veselje. Vse je bilo v človeku čisto in nedolžno. Glava še ni bila polna prevzetnih misel, v sercu še niso se kuhale hudobne želje, serce še ni bilo spačeno, še ni bilo ognjišče in gnjezdo nevošljivosti, binavščine in zvijačnosti. Ni bilo v sercu jeze in sovraštva, plamen ljubezni je v sercu čisto gorel in milo ga ogrejal. Jezik še ni bil tako strupen in hudoben, tako obrekljiv in zapeljiv — oči še niso bile poželjive, besede ne pohujšljive, roke niso bile krivične

in hudobne. Bogu sta bila pokorna in božjo voljo dopolnovati, bilo je njuno veselje; zato pa tudi nobena sovražna moč do nju ni oblasti imela. Kača do nju ni imela strupa, divje zveri so bile pohlevne in pokorne. Truplo boleznim ni bilo podverženo, tudi smert njima bi ne bila mogla škodovati. Serce je bilo čisto, um in pamet popolniši, tudi prosta volja je bila njima dana. Le eno prepoved je Bog jima dal, prepovedal jima je jesti od drevesa spoznanja. Alj ni bil v resnici srečen stan prvih staršev? Pa oh, tako ni za vselej ostalo, veseli paradiz se je v dolino solz premenil, paradiz, kraj sreče in veselja, se je zapel, in dolina solz s širokimi vratmi se je odperla. Poterdila se je že napred tedaj resnica: „Kdor nevarnost ljubi, v nevarnosti se pogubi.“ Kdor se na svojo moč preveč zanaša, mora s solzami svojo slabost spoznati. Kdor priliznjenim besedam veruje, si strup in smert v sterdi kupuje.

Pervi človek se v skušnjavo poda, da se zapeljati, prepoved prelomi in greši, Bogu je nepokoren. Sedaj se jima nebo oblači in zatemni, tudi božje dopadenje nad njima več ni, pri kraji so srečni in lepi dnevi v paradizu, revni dnevi žalosti in bridkosti se začnejo za nju in ves človeški rod. Iz serca je begnila ljubezen, serd, sovraštvo in nevošljivost je prevzela nje mesto, brat brata umori, v glavo se je prevzetnost vsadila — otrok nad očeta roko povzdigne in mater preklinja, to je sad poerbanega greha. Serce je spačeno, volja je pohujšana in božji volji nasproti. Sonce ni več sijalo srečnim, le nesrečnim je posijalo nesrečo. Delo ni več bilo veselje, postalo je težava, tudi zemlja ni več bila tako rodovitna, le ternje in osat jima je nosila. Truplo je bilo boleznim podverženo, duša pa bridkostim. Tudi smert je tedaj svojo oblast in strah sprejela, kakor nas sv. apostelj uči: „Po grehu je prišla smert na svet, in vsi moramo umreti, ker smo vsi v prvem človeku grešili.“ Greh prvih staršev je tudi nam paradiz zapel, in dolino solz odperl. Po poerbanem grehu smo prišli v ptujo deželo, v deželo nesrečnih. Sedaj bote zastopili besede molitve: „K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci.“ (Konec prihodnjic.)